Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 80 (7641) | Субота, 6 мая 1944 г. | Цана 20 к.

Айчынная вайна паказала, што совецкі народ здольны тварыць цуды і выхадзіць пераможцам з самых цяжкіх выпрабаванняў. Рабочыя, калгаснікі, совецкая інтэлігенцыя, увесь совецкі народ поўны рашучасці паскорыць разгром ворага, поўнасцю аднавіць разбураную фашыстамі гаспадарку, зрабіць нашу краіну яшчэ больш моцнай і заможнай.

(З першамайскага загада таварыша СТАЛІНА).

ПАЗЫКА ПЕРАМОГІ

4 мая совецкі народ з вялікай увагай слухаў па радыё пастанову Соўнаркома Саюза ССР аб выпуску Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі. І як толькі была пачута гэта вестка, рабочыя, работніцы, калгаснікі, совецкая інтэлігенцыя сабраліся на мітынгі, пачалі падпіску.

Совецкія людзі бязмежна любяць сваю Радзіму, сваю совецкую ўладу. Усёй душой адданыя партыі Леніна—Сталіна, яны не шкадуюць сваіх сіл і сродкаў у барацьбе з ненавіснымі нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Совецкія людзі хочуць, каб у доблесных воінаў Чырвонай Арміі было яшчэ больш танкаў, самалётаў, гармат, мінамётаў, вінтовак, патронаў і снарадаў, каб у іх было ўсё неабходнае для хутчэйшага і канчатковага разгрому нямецка-фашысцкіх нягоднікаў.

Рэалізацыя Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі праходзіць у радасныя дні. Воіны Чырвонай Арміі вядуць паспяховыя баі, гоняць гітлераўскія орды на захад, крок за крокам ачышчаюць совецкую зямлю ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

У выніку паспяховага наступлення Чырвоная Армія выйшла на нашы дзяржаўныя граніцы на працягу больш 400 кілометраў, вызваліўшы ад нямецка-фашысцкага іга больш 3/4 акупіраванай совецкай зямлі. Ачысціць усю нашу совецкую зямлю ад гітлераўскіх орд, праследаваць параненага нямецкага звера па пятах і дабіць яго ў яго ўласнай бярлозе, —такі першамайскі загад таварыша Сталіна. І воіны Чырвонай Арміі, рабочыя фабрык і заводаў, калгаснікі і калгасніцы, совецкая інтэлігенцыя—увесь совецкі народ дае клятву свайму любімаму Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму Маршалу Совецкага Саюза таварышу Сталіну, што яны не пашкадуюць сіл і энергіі, каб выканаць гэту задачу.

Паспяховая рэалізацыя новай пазыкі з'явіцца вялікім укладам у справу перамогі, у справу канчатковага разгрому гітлераўскіх ордаў.

Вось чаму працоўныя нашай краіны з вялікім задавальненнем, з радасцю аддаюць свае сродкі ў пазыку дзяржаве. Рабочыя, калгаснікі, служачыя, інтэлігенцыя Гомеля, Мозыра, Рэчыцы—усіх вызваленых ад нямецкіх захопнікаў раёнаў з радасцю падпісваюцца на новую ваенную пазыку. Рабочы-электрык тав. Лапіцкі падпісаўся на 300 процантаў сваёй месячнай зарплаты, электрык Петрачэнка — на 220 процантаў. Работніца Новабеліцкага хлебазавода на мітынгу заявіла: «Мае два сыны на фронце. Я хачу, каб яны хутчэй вярнуліся дадому. Але не проста так, а з перамогай над праклятым ворагам. І вось, каб наблізіць час гэтай перамогі, я падпісваюся на двухмесячны заработак і заклікаю наследаваць майму прыкладу». Так адклікаюцца совецкія патрыёты на мерапрыемствы свайго совецкага ўрада.

Першы дзень падпіскі паказаў вялікую палітычную актыўнасць працоўных. Па Гомельскай вобласці сума падпіскі дасягнула 10.500.000 рублёў, па Палескай вобласці 2.602.000 рублёў.

Ні аднаго працоўнага без абліґацый Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі—пад гэтым лозунгам павінны праводзіць сваю работу партыйныя, совецкія і профсаюзныя арганізацыі, фінансавыя органы, камітэты садзейнічання і ўпаўнаважаныя сельсоветаў. Агітатары і прапагандысты павінны дапамагчы фінансаваму актыву ахапіць падпіскай усіх працоўных горада і вёскі.

Выключнае значэнне пры падпісцы мае ўнясенне грошай наяўнымі. Гэта адносіцца больш за ўсё да вясковага насельніцтва. Прапагандысты і агітатары павінны шырока разгарнуць масава-агітацыйную работу ў вёсцы, дабіваючыся поўнага ахопу падпіскай усяго вясковага насельніцтва і ўнясення наяўнымі ўсёй сумы ў часе падпіскі.

Усе, як адзін, падпішамся на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку. Гэтым яшчэ больш умацуем ваенную магутнасць Совецкага Саюза, дапаможам Чырвонай Арміі хутчэй і канчаткова дабіць нямецкага параненага звера ў яго ўласнай бярлозе!

Масква, Крэмль таварышу СТАЛІНУ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч!

У радасныя дні, калі наша пабеданосная Чырвоная Армія пад Вашым кіраўніцтвам, таварыш Сталін, ідзе да канчатковай перамогі над лютым ворагам чалавецтва—нямецкім фашызмам, калгаснікі, рабочыя, інтэлігенцыя Крычаўскага раёна, Магілеўскай вобласці, шчаслівы далажыць Вам, свайму правадыру, настаўніку і палкаводцу, аб рабоце, праробленай па аднаўленню народнай гаспадаркі і культуры.

Азвярэлыя гітлераўцы ў бяссільнай злосці знішчылі ўсе калгасы, заводы, школы і больніцы раёна і на 55 процантаў усе пабудовы раёна.

Шчаслівыя зваротам да светлага жыцця, з натхненнем мы прыступілі да аднаўлення сваёй гаспадаркі. Адноўлены ўсе 72 калгасы, Крычаўскі чыгуначны вузел, 11 прамысловых прадпрыемстваў і арцелей, 42 школы, 2 больніцы, 11 амбулаторна-фельчарскіх пунктаў, электрасувязь.

Выказваючы бязмежную любоў і падтрымку сваёй вызваліцельніцы—Чырвонай Арміі, калгаснае сялянства здала ў фонд Чырвонай Арміі і прадала дзяржаве 25.950 пудоў хлеба, 2.964 пуды мяса, 132.347 пудоў бульбы. Працоўныя раёна набылі на 11 мільёнаў рублёў абліґацый 2-й ваеннай пазыкі.

Натхнёныя гераічным наступленнем доблесных воінаў Чырвонай Арміі, калгаснікі, рабочыя, служачыя і інтэлігенцыя раёна ўнеслі са сваіх асабістых зберажэнняў на пабудову эскадрыллі самалётаў «Вызваленая Беларусь» 500.458 рублёў грашыма і на 100.000 рублёў абліґацыямі дзяржпазык.

Збор сродкаў працягваецца.

Просім пабудаваныя самалёты перадаць авіячасці, якая змагаецца за канчатковае вызваленне Магілеўскай вобласці і г. Магілева.

Няхай самалёты, пабудаваныя на сродкі вызваленых працоўных Крычаўскага раёна, дапамогуць спіхнуць ворага ў бяздонне, да якога падвяла яго Чырвоная Армія, кіруемая Вамі.

Сакратар Крычаўскага РК КП(б) Беларусі
Кузьма Андрэевіч РЭВУЦКІ,

старшыня выканкома Крычаўскага райсовета дэпутатаў працоўных Аляксандр Емельянавіч ЦЫГАНКОЎ.

КРЫЧАЎ, МАГІЛЕЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ САКРАТАРУ КРЫЧАЎСКАГА РК КП(б) БЕЛАРУСІ Кузьме Андрэевічу РЭВУЦКАМУ, СТАРШЫНІ ВЫКАНКОМА РАЙСОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ Аляксандру Емельянавічу ЦЫГАНКОВУ

Перадайце працоўным Крычаўскага раёна, якія сабралі 500.458 рублёў грашыма і 100.000 рублёў абліґацыямі дзяржаўных пазык на будаўніцтва эскадрыллі самалётаў «Вызваленая Беларусь»,—маё брацкае прывітанне і падзяку Чырвонай Арміі.

Жаданне працоўных Крычаўскага раёна будзе выканана.

І. СТАЛІН.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 5 МАЯ

На працягу 5 мая на франтах істотных змен не адбылося.

За 4 мая нашымі войскамі на ўсіх франтах падбіта і знішчана 35 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіты 74 самалёты праціўніка.

* * *

УДАРЫ КАРАБЛЁЎ І АВІЯЦЫІ ЧОРНАМОРСКАГА ФЛОТА ПА СУДНАХ ПРАЦІЎНІКА

Днём 3-га і ў ноч на 4-е мая нашай паветранай разведкай былі выяўлены ў адкрытым моры некалькі груп транспартаў праціўніка.

Караблі Чорнаморскага флота на захад ад Херсанескага маяка нанеслі два ўдары па суднах праціўніка. Тарпедамі патоплены дзве баржы і транспарт водазмяшчэннем у 3.000 тон.

Авіяцыя флота ўдзень і ўночы наносіла паслядоўныя ўдары па выяўленых транспартах і іншых плаўсродках праціўніка. Прамымі пападаннямі бомб патоплены чатыры транспарты агульным водазмяшчэннем да 10.000 тон, дзве хуткаходныя дэсантныя баржы, адна сухагрузная баржа і вартавы катэр. Многія іншыя судны праціўніка пашкоджаны.

ПАСТАНОВА ПРЭЗІДЫУМА ВЦСПС

АБ УДЗЕЛЕ ПРОФСАЮЗНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ У ПРАВЯДЗЕННІ ПАДПІСКІ НА ТРЭЦЮЮ ДЗЯРЖАЎНУЮ ВАЕННУЮ ПАЗЫКУ

Па пастанове Ўрада Саюза ССР выпушчана Трэцяя Дзяржаўная Ваенная Пазыка. Сродкі ад выпускаемай пазыкі з'явяцца новым магутным укладам у справу ўмацавання магутнасці Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота і тым самым наблізяць час канчатковага разгрому нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Сродкі ад выпускаемай пазыкі пойдуць таксама на далейшае развіццё народнай гаспадаркі, на аднаўленне фабрык і заводаў, шахт і руднікоў, школ і больніц, жыллёвых дамоў і культурна-бытавых устаноў у вызваленых ад нямецкіх захопнікаў раёнах.

Падпіска на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку з'яўляецца важнейшай палітычнай падзеяй у жыцці совецкага народа, дэманстрацыяй яго гатоўнасці не толькі самаадданай працай, але і асабістымі зберажэннямі дапамагаць доблеснай Чырвонай Арміі граміць гітлераўскіх разбойнікаў, хутчэй аднавіць народную гаспадарку ў раёнах, дзе часова гаспадарылі нямецкія акупанты.

Прэзідыум Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў прапануе ўсім цэнтральным, краявым, абласным, фабрычна-заводскім і мясцовым камітэтам профсаюзаў прыняць актыўны ўдзел у правядзенні падпіскі на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку сярод рабочых і работніц, інжынераў, тэхнікаў і служачых, сярод усіх працоўных Совецкага Саюза.

Профсаюзныя арганізацыі павінны растлумачыць шырокім масам, што Трэцяя Дзяржаўная Ваенная Пазыка выпускаецца ў гістарычныя для нашай Радзімы дні, у дні вялікіх перамог Чырвонай Арміі, што выпускаемая пазыка—гэта пазыка нашай надыходзячай канчатковай перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

Растлумачваючы мэты і ваенна-палітычнае значэнне выпуску Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі, профсаюзныя арганізацыі павінны забяспечыць на падставе строгай добраахвотнасці поўны ахоп падпіскай на пазыку ўсіх працоўных у размеры 3—4-тыднёвага заработку.

Прэзідыум Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў заклікае ўсіх рабочых і работніц, інжынераў, тэхнікаў і служачых, усіх працоўных нашай вялікай Совецкай Радзімы падпісацца на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку.

Дружнай і арганізаванай падпіскай на пазыку дапаможам нашай доблеснай Чырвонай Арміі паскорыць канчатковы разгром нямецка-фашысцкіх захопнікаў, ачысціць нашу свяшчэнную совецкую зямлю ад гітлераўскіх нягоднікаў, вызваліць ад нямецкага рабства совецкіх людзей, вярнуць свабоду і незалежнасць заняволеным гітлераўскай Германіяй народам Еўропы.

Паспяховым размяшчэннем Трэцяй Дзяржаўнай Пазыкі прадэманструем адзінства совецкага народа, яго бязмежную любоў і адданасць сваёй бацькаўшчыне, вялікай партыі большэвікоў, партыі Леніна—Сталіна, непахісную волю да барацьбы і перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі пад кіраўніцтвам нашага правадыра і настаўніка, Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна.

Ход падпіскі па рэспубліцы

Па становішчу на 5 мая сума падпіскі на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку дасягнула 15 мільёнаў 505 тысяч рублёў.

Падпіска ўсюды праходзіць паспяхова і асабліва добра па Уваравіцкаму раёну, Гомельскай вобласці. Толькі па 12 сельсоветах сума падпіскі склала 455 тысяч рублёў, з іх 53 тысячы ўнесена наяўнымі.

Вялікую актыўнасць праяўляюць калгаснікі. Старшыня калгаса «Сталінец», Чачэрскага раёна, тав. Буланаў падпісаўся на 8 тысяч рублёў, калгасніца сельгасарцелі «Пяцігодка» Зубарава Анна—на 5 тысяч, тав. Кавалёў — на 8 тысяч.

ДРУЖНАЙ ПАДПІСКАЙ НА НОВУЮ ПАЗЫКУ ДАПАМОЖАМ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ХУТЧЭЙ РАЗГРАМІЦЬ НЯМЕЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ!

На аднаўленне народнай гаспадаркі

З прыходам Чырвонай Арміі школа № 8 (Гомель) пачала адраджацца. Але мы яшчэ многае павінны зрабіць, і на гэта патрэбны грошы. Мы вельмі ўдзячны совецкаму ўраду за выпуск новай ваеннай пазыкі.

Работнікі школы падпісаліся на пазыку на суму 8.475 рублёў, што складае 167 процантаў месячнага аклада. На 2.610 рублёў падпісаліся вучні, прычым 880 рублёў яны ўнеслі наяўнымі.

Д. НАЛІВАЙКА.

ДРУЖНАЯ ПАДПІСКА

РЭЧЫЦА, 4 мая. (БЕЛТА). На прадпрыемствах і ва ўстановах горада паспяхова праходзіць падпіска на пазыку. Адразу-ж пасля аглашэння пастановы ўрада працоўныя падпісаліся на 150.000 р.

ДАБІЦЬ ГАДА!

Старшыня камсода калектыва Наркамзема БССР тав. Еўдакімава зрабіла кароткі даклад пра пазыку. Выступіў тав. Алай, які сказаў:

— Пазыка надасць нам новыя сілы ў барацьбе з ворагам, дапаможа канчаткова разграміць фашысцкіх гадаў. Падпісваюся на пазыку на 2.000 рублёў.

Інвалід Айчыннай вайны землеўпарадчык тав. Крушэўскі падпісаўся на пазыку на паўтарамесячны аклад.

УЗНОС МЕДЫЦЫНСКІХ РАБОТНІКАЎ

На сходзе медыцынскіх работнікаў паліклінікі выступіў заслужаны ўрач Шараварaў:

— Грошы, што мы зараз дадзім свайму ўраду ўпазыку, пойдуць на пабудову новых эскадрылляў самалётаў, танкаў, гармат.

Урач Шараварaў падпісаўся на пазыку на 200 процантаў свайго месячнага аклада, медыцынскія сёстры Астроўская і Афанасенка —на 150 процантаў, сястра Жук —на 200 процантаў.

Падпіска на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку на камбінаце «Везувій».
НА ЗДЫМКУ: комсорг Шыраева М. В. праводзіць падпіску. Падпісваецца 72-гадовая Арына Лук'янаўна Харкевіч. Злева—стары, кадравы рабочы-парафініроўшчык Гендрыкаў І. А., які падпісаўся на месячны заработак.
Фото В. Чыгашкова.

Дружна і арганізавана

Змена толькі што закончыла работу. Якраз у гэты час радыё прынесла вестку аб выпуску 3-й Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі. Ніхто не разыходзіўся. Запалкавы цэх—самы вялікі на фабрыцы. І кожны ішоў сюды, усе чамусьці рашылі, што мітынг адбудзецца іменна тут.

З усіх цэхаў прышлі сюды рабочыя, служачыя, інжынеры. Мы бачым тут сівых старыкоў, пажылых жанчын і зусім маладых дзяўчат. З велізарнай увагай слухалі ўсе паведамленне аб выпуску новай Дзяржаўнай пазыкі.

А потым слова папрасіў стары кадравы рабочы Ягор Іванавіч Калесінскі. Ён гаварыў нядоўга, але проста, задушэўна.

— Кожны з нас, —гаворыць ён,—з радасцю дасць свае зберажэнні ў пазыку дзяржаве, бо мы ведаем, што нашы сродкі пойдуць на ўмацаванне магутнасці Радзімы, на тое, каб даць больш танкаў, самалётаў, кулямётаў. Мы ўсе, як адзін, падпішамся на 3-ю Дзяржаўную Пазыку.

Уважліва выслухалі сабраўшыяся зменнага майстра запалкавага цэха, дэпутата Вярхоўнага Совета СССР тав. Журанкову.

— Працоўныя нашай Радзімы, —сказала яна, —з радасцю сустрэлі вестку аб новай пазыцы. Асабліва рады мы, работнікі беларускіх прадпрыемстваў. Сродкі ад пазыкі пойдуць на ўмацаванне абароннай магутнасці нашай Радзімы, Чырвонай Арміі, на аднаўленне разбуранай гаспадаркі. Вось чаму кожны з нас з задавальненнем падпішацца на месячны аклад.

Да стала падышла 72-гадовая Арына Лук'янаўна Харкевіч. Лепшыя свае годы яна аддала фабрыцы. Яна пенсіянерка. Магла-б і не працаваць.

— Але не такая ў мяне душа, —гаворыць Арына Лук'янаўна,— каб зараз, у такі цяжкі час сядзець дома. І яшчэ магу прынесці карысць. Немец пагнаў на катаргу майго сына, спаліў хату. Вось я і хачу адпомсціць яму, праклятаму. Недарма-ж гаворыцца: хочаш ворага перамагчы на вайне—план выконвай удвайне і ўтройне. Я не адстаю ад маладых. А зараз вось хачу падпісацца на пазыку. Няхай і мая капейка пойдзе на тое, каб хутчэй разграміць праклятага ворага.

Арына Лук'янаўна падпісалася больш чым на месячны аклад.

Дружна і арганізавана прайшла падпіска на пазыку на фанерна-запалкавым камбінаце. Кожны разумее важнасць гэтага вялікага народнагаспадарчага мерапрыемства. За першы-ж дзень падпіска ў асноўным была закончана. Да 6 гадзін вечара яна дасягнула 51.560 рублёў, пры фондзе месячнай зарплаты 49.572 рублі.

І. САВІЦКАЯ.

Для разгрому ворага

ДОБРУШ, 4 мая. (БЕЛТА). Калектыў фабрыкі «Герой працы», якая аднаўляецца, з вялікім уздымам сустраў вестку аб выпуску Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі.

Рабочы тав. Каралёў, выступаючы на мітынгу, сказаў:

— Кожны з нас нічога не пашкадуе, каб дапамагчы Чырвонай Арміі ў яе вялікай барацьбе з ненавісным ворагам. Я падпісваюся на свой двухмесячны заработак.

У першую-ж гадзіну рабочыя і служачыя горада Добруша падпісаліся на пазыку на суму звыш 100 тысяч рублёў.

ХРОНІКА ПАДПІСКІ

✦ Радасна сустрэлі выпуск новай пазыкі хатнія гаспадыні, якія пражываюць на Фабрычнай вуліцы ў горадзе Нова-Беліца. 14 хатніх гаспадынь падпісаліся на пазыку на 2.400 рублёў і адразу ўнеслі грошы.

✦ 10.875 рублёў далі ў пазыку дзяржаве работнікі Беларускай канторы электрамантажа. На двухмесячны аклад падпісаўся тав. Лагойда. Амаль два аклады месячнай зарплаты даў у пазыку дзяржаве інжынер Грынблат.

✦ Калектыў работнікаў Навабеліцкага радыёвузла закончыў падпіску на пазыку ў першы-ж дзень, 4 мая. Усе супрацоўнікі падпісаліся не менш чым на месячны аклад. Сярод перадавікоў падпіскі тт. Інкіна і Краўчанка.

ВЫІГРЫШ У 25 ТЫСЯЧ РУБЛЁЎ

Нядаўна ў цэнтральную гомельскую ашчадкасу прышла грамадзянка Х. і прад'явіла білет Дзяржаўнай грашова-рэчавай латарэі. Праверкай па табліцах устаноўлена, што на гэты білет выпаў выйгрыш у 25 тысяч рублёў.

Білет прыняты для адсылкі на экспертызу ў Маскву, пасля чаго выйгрыш будзе аплочан.

Дарога да сэрца

Паўку Іскранкову пайшоў шаснаццаты год. Рос ён буяністым хлопцам: чапляўся да старых, крыўдзіў малых. Калгасную работу выконваў нядбайна. Яго лаялі, пагражалі аштрафаваць на пяць працадзён. Але Паўка быў нязменны. Многія думалі, што з такім характарам ён і памрэ. Па-іншаму адносілася да Паўкі толькі агітатар 3-й брыгады Марыя Нікалаеўна Лявіцкая. Яна, як руплівая маці, назірала за ім, часта і падоўгу гутарыла, раіла яму, якія чытаць кнігі.

Аднойчы, нечакана для Паўкі, Марыя Нікалаеўна зайшла да яго на кватэру.

— Праз некалькі дзён выязджаем у поле,—паведаміла агітатар. —За табой замацаваны конь, збруя. З падлеткаў будзе яшчэ араць Павел Макарэнка. Ён выклікаў цябе на соцыялістычнае спаборніцтва і абавязаўся быць першым аратым у калгасе.

— Ну, гэта мы яшчэ паглядзім, хто будзе першым,—абуджана сказаў Паўка. —Я не горш яго ўмею араць і няхай не хвастаецца.

Паўку ўзяло за сэрца. Ён старанна і доўга аглядаў свайго каня, плуг і збрую. Пад вечар зноў зайшоў на канюшню і папрасіў конюха, каб лепш накарміў яго буланага.

У дзень выезду ў поле Паўка падняўся на золаку і пайшоў на калгасны двор. Марыя Нікалаеўна была ўжо там. Ён хутка запрог каня, выехаў у поле і праклаў першую ў калгасе баразну. Праз некалькі мінут прыехаў Макарэнка. Пачалося маўклівае, але актыўнае спаборніцтва. Вечарам Марыя Нікалаеўна з брыгадзірам Алесяй Крывашэевай падвялі вынікі. Іскранкоў узараў 0,56 гектара, а Макарэнка — поўгектара. На другі дзень Паўка крыху адстаў, а потым зноў заваяваў першынство. Аднալямешным плугам ён узараў 0,88 гектара.

Індывідуальны падыход вырашыў справу і на гэты раз. Паўка Іскранкоў стаў стаханаўцам.

А колькі такіх выпадкаў было ў практыцы Марыі Нікалаеўны. З першых дзён вызвалення яна працуе агітатарам у 3-й брыгадзе, вывучае людзей і знаходзіць дарогу да сэрца кожнага калгасніка і калгасніцы. Марыя Беланкова любіла на працы пагаварыць. Яна ведала ўсе «навіны» і дзялілася імі з калгасніцамі ў полі. Яе звалі «бяздротавым тэлефонам». Норму-ж Беланкова выконвала не больш як на 50 процантаў. Агітатар гаварыла з ёю, крытыкавала ў баявым лістку. Калі гэта не дапамагло, пытанне было вынесена па брыгадны сход і тут усе калгасніцы падтрымалі свайго агітатара.

— Што-ж гэта за парадкі?— гаварыла стаханаўка Дуня Шамкіна. —Усе калгасніцы перавыконваюць нормы, а Беланкова сама не хоча працаваць і нам перашкаджае. Трэба перавесці яе з нашай брыгады.

Беланкова не магла спакойна сядзець. ёй здавалася, што ўсе позіркі накіраваны на яе. Яна папрасіла ў агітатара слова і абавязалася справіцца. І яна стала выконваць паўтары нормы.

Закончыўшы працу ў школе, агітатар Лявіцкая спяшаецца ў брыгаду. 2 мая яна прышла на поле з самай раніцы. Пакуль збіраліся людзі, завязалася шчырая гутарка.

— Учора перадан загад па радыё,—паведамляе Марыя Нікалаеўна і пачынае чытаць гістарычны загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна.

«...З чэсцю вытрымалі выпрабаванні вайны нашы калгасы і соўгасы. Не пакладаючы рук, совецкае сялянства, у цяжкіх умовах ваеннага часу, працуе на палях, забяспечваючы харчаваннем нашу армію і насельніцтва, пастаўляючы сыравіну нашай прамысловасці».

Так піша родны бацька аб сялянстве. Калгаснікі і калгасніцы ўважліва слухаюць кожнае слова загада. Мудрыя словы правадыра даходзяць да глыбіні душы. Хочацца адказаць правадыру якімсьці асаблівым подвігам. Гэтыя пачуцці патрыётаў разгадвае агітатар Марыя Нікалаеўна.

— Мы заканчваем сяўбу ранніх зернавых,—працягвае агітатар. — Але перад намі стаіць яшчэ вялікая задача: у бліжэйшыя дні закончыць усю сяўбу. Гэта і будзе нашым адказам таварышу Сталіну.

Адзін за адным выказваюцца земляробы: старшыня калгаса Сцяпан Захаравіч Рагін, брыгадзір Алеся Крывашэева, стаханаўцы Наталля Шамкіна, Рыгор Храпін, Вольга Іскранкова. І ад слоў пераходзяць да справы. Яны рыдлёўкамі капаюць зямлю. Цяжка, але ніхто не скардзіцца. Пасеяць хутчэй, даць больш хлеба для Чырвонай Арміі!

За праўдзівасць і добрыя парады, за чулае сэрца і ўменне арганізаваць працу калгасніцы шчыра палюбілі агітатара.

— Яна ведае ўсе нашы таямніцы, знаходзіць слова для сэрца,—гаворыць Моця Рагіна.

Васіль ПЫЖКОЎ.

Калгас «Цэрахоўка», Гомельская вобласць.

Трэцяя Пазыка Айчыннай Вайны

А. ЗВЕРАЎ
Народны Камісар Фінансаў СССР

Совецкі Ўрад выпусціў Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку на суму 25 мільярдаў рублёў.

Новая пазыка выпускаецца ў дні вялікіх перамог Чырвонай Арміі над гітлераўскай Германіяй і яе саўдзельнікамі. Авеяныя славай совецкія войскі, ажыццяўляючы геніяльны сталінскі стратэгічны план, наносяць ворагу сакрушальныя ўдары. Чырвоная Армія выйшла на нашы дзяржаўныя граніцы на працягу больш 400 кілометраў. Ад нямецка-фашысцкага гнёту вызвалена цяпер больш 3/4 акупіраванай совецкай зямлі.

Несакрушальная воля народаў СССР да перамогі, бязмежная іх любоў да Радзімы і нянавісць да ворага. Гэтыя пачуцці патхняюць совецкіх людзей на доблесныя справы, аб якіх з захапленнем гаворыць увесь свет. Гераізм воінаў на фронце зліваецца з працоўнымі подвігамі патрыётаў у тылу. «Поспехі Чырвонай Арміі,— гаварыў таварыш Сталін у першамайскім загадзе 1944 года,—маглі-б аказацца нетрывалымі і яны былі-б зведзены на нішто пасля першага-ж сур'ёзнага контрудару з боку праціўніка, калі-б Чырвоную Армію не падпіралі з тыла ўвесь наш совецкі народ, уся наша краіна».

Кожны совецкі чалавек удзельнічае ў разгроме нямецкіх захопнікаў не толькі сваёй самаадданай працай, але і асабістымі сродкамі. Як магутная ўсенародная дэманстрацыя любві да Радзімы, праводзіўся па ўсёй краіне ў 1942—1943 годах збор сродкаў у фонд абароны і на будаўніцтва баявой тэхнікі для Чырвонай Арміі. Гэты патрыятычны рух не спыняецца і зараз. Шырока разгарнуўся ён сярод жыхароў вызваленых раёнаў.

За час вайны ў фонд абароны і ў фонд Чырвонай Арміі паступіла звыш 14 мільярдаў рублёў наяўнымі грашыма, больш 4 мільярдаў рублёў аблігацыямі дзяржаўных пазык, 12 кілограмаў плаціны, 127 кілограмаў золата, 9,5 тоны срэбра, на 1,7 мільярда рублёў каштоўных рэчаў, а таксама вялікая колькасць хлеба, мяса, воўны і іншых прадуктаў.

У падпісцы на пазыкі выказваецца гатоўнасць народаў Совецкага Саюза абараняць сваю соцыялістычную Радзіму, адстайваць яе часць і свабоду, змагацца за росквіт і ўмацаванне нашай дзяржавы. У годы сталінскіх пяцігодак, і асабліва ў час Айчыннай вайны, пазыкі нязменна карысталіся і карыстаюцца велізарным поспехам у працоўных горада і вёскі. Да вайны па пазыках паступіла — 49,8 мільярда рублёў, за годы вайны— 37,3 мільярда рублёў і, апрача таго, звыш 7 мільярдаў рублёў ад грашова-рэчавых латарэй.

Першая ваенная пазыка, якая была выпушчана ў 1942 годзе на суму 10 мільярдаў рублёў была размешчана на працягу двух дзён.

Небывалы патрыятызм совецкага народа, яго згуртаванасць і маналітнасць, яго няўхільная воля да перамогі сказаліся з асаблівай сілай у дні рэалізацыі другой ваеннай пазыкі. Размяшчэнне яе прайшло выключна паспяхова. Сума, вызначаная Ўрадам у 12 мільярдаў рублёў, была перакрыта за адны суткі. Працоўныя падпісаліся на 20 мільярдаў 843 мільёны рублёў, перавысіўшы такім чынам, суму выпуску на 73 процанты.

Такі бліскучы поспех дзяржаўных пазык у нашай краіне тлумачыцца тым, што яны з'яўляюцца сапраўды масавымі і служаць інтарэсам усяго народа. Аддаючы свае зберажэнні дзяржаве, совецкі патрыёт ведае, што пазыка множыць сілу і магутнасць дзяржавы, паляпшае баявое аснашчэнне Чырвонай Арміі, паскарае нашу перамогу.

Вайна патрабуе велізарных сродкаў. Дзяржаўны бюджэт Совецкага Саюза заклікан забяспечыць бесперабойнае фінансаванне затрат на ваенныя патрэбы і аднаўленне гаспадаркі ў вызваленых раёнах, а таксама выдаткаў на далейшае развіццё народнай гаспадаркі і культуры. На 1944 год бюджэт зацверджан у суме амаль 250 мільярдаў рублёў. Больш паловы гэтых сродкаў — 128,4 мільярда рублёў—прызначаны на фінансаванне Наркамата Абароны і Наркамата Ваенна-Марскога Флота.

Значна ўзрастаюць у гэтым годзе асігнаванні на развіццё народнай гаспадаркі. Выдаткі на гэтыя мэты складуць 44,7 мільярда рублёў — на 13,6 мільярда рублёў больш, чым у мінулым годзе. Такое вялікае павелічэнне (на 43,7 процанта) тлумачыцца, перш за ўсё, неабходнасцю хутчэй аднавіць разбураную гітлераўскімі разбойнікамі гаспадарку ў вызваленых раёнах. На гэта адпускаецца каля 16 мільярдаў рублёў. Вялікая сума—51,4 мільярда рублёў вызначана на соцыяльна-культурныя мерапрыемствы—асвету, ахову здароўя, соцыяльнае забеспячэнне, выплату пенсій і дапамогі сем'ям ваеннаслужачых і г. д.

Для ажыццяўлення гэтых мерапрыемстваў дзяржава мабілізуе сродкі, галоўным чынам, з унутраных рэсурсаў соцыялістычнай гаспадаркі — асноўнай прыбытковай крыніцы нашага бюджэта. Аднак значную ролю ў бюджэце адыгрываюць таксама сродкі насельніцтва, у тым ліку ад рэалізацыі масавых пазык. У гэтым годзе за лік паступленняў па пазыцы і правядзення грашова-рэчавай латарэі мяркуецца пакрыць каля 12 процантаў усіх выдаткаў дзяржаўнага бюджэта.

Новая пазыка, як і папярэднія ваенныя пазыкі, складаецца з двух выпускаў — выйгрышнага і процантнага. Першы з іх распаўсюджваецца сярод насельніцтва, а другі — сярод калгасаў і прамысловых арцелей.

Тэрмін пазыкі — 20 год. Прыбытак па выйгрышнаму выпуску будзе выплачвацца ў выглядзе выйгрышаў. Агульная сума іх складзе ў сярэднім 4 процанты ў год. Выйгрышы ўстаноўлены ў 50 тысяч, 25 тысяч, 10 тысяч, 5 тысяч, 1 тысяча, 500 і 200 рублёў на сторублёвую аблігацыю, уключаючы яе намінальную каштоўнасць.

Совецкія пазыкі маюць не толькі вялікае агульнадзяржаўнае значэнне, але і ўяўляюць непасрэдную асабістую цікавасць для кожнага падпісчыка, забяспечваючы яму пэўны прыбытак у выглядзе выйгрышаў. З гэтай мэтаю штогод, пачынаючы з 1945 года, будуць праводзіцца два тыражы. На працягу першых пяці год кожны год будзе разыгрывацца 4 мільёны 312 тысяч 500 выйгрышаў, па якіх пазыкатрымальнікі атрымаюць у агульнай складанасці 1.150.700 тысяч рублёў, што складзе за 5 год 5.753.500 тысяч рублёў.

Трэцяя Дзяржаўная Ваенная Пазыка, несумненна, сустрэне самую гарачую падтрымку ў шырокіх масах працоўных. Кожны грамадзянін нашай Радзімы палічыць справай чэсці даць у пазыку дзяржаве свае сродкі.

Партыйныя, совецкія і прафсаюзныя арганізацыі, фінансавыя органы, камсоды і ўпаўнаважаныя сельсоветаў, агітатары і прапагандысты павінны прыкласці ўсе сілы да таго, каб падпіска на пазыку прайшла дружна і арганізавана, каб у рады падпісчыкаў былі ўцягнуты ўсе працоўныя горада і вёскі. Для гэтага, перш за ўсё, патрэбна шырока разгарнуць масавую работу сярод насельніцтва. Чым больш нагляднa і пераканаўча будуць растлумачаны значэнне і мэты новай пазыкі, тым больш паспяхова і хутчэй пройдзе падпіска, тым вышэй будуць яе вынікі.

Распаўсюджанне новай пазыкі праводзіцца пад лозунгам: «Трохчатырохтыднёвы заработак — у Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку!». Пад такім-жа лозунгам ішла рэалізацыя пазыкі і ў мінулым годзе. Аднак, вельмі многія рабочыя і служачыя аддавалі тады ў пазыку дзяржаве значна большыя сумы. Можна з упэўненасцю сказаць, што падпіска на месячны заработак і вышэй стане ў гэтым годзе яшчэ больш масавай з'явай.

Вопыт паказвае, што ў сельскіх умовах лепш за ўсё атрымліваць сродкі па пазыцы ў часе самой падпіскі. Аплата ўсёй каштоўнасці аблігацый адначасова з падпіскай адпавядае інтарэсам дзяржавы і эканамічным магчымасцям калгаснай вёскі.

Гэта практыка павінна знайсці шырокае распаўсюджанне і ў гэтым годзе. Чым раней сродкі па пазыцы паступяць у дзяржаўны бюджэт, тым хутчэй яны будуць выкарыстаны для ўмацавання ваеннай магутнасці нашай краіны.

Таварыш Сталін у першамайскім загадзе 1944 года паставіў перад Чырвонай Арміяй, перад усім совецкім народам задачу— ачысціць ад фашысцкіх захопнікаў усю нашу зямлю, аднавіць дзяржаўныя граніцы Совецкага Саюза па ўсёй лініі ад Чорнага мора да Барэнцава мора і дабіць параненага нямецкага звера ў яго ўласнай бярлозе.

«Рабочыя, калгаснікі, совецкая інтэлігенцыя, увесь совецкі народ,—гаворыць таварыш Сталін, —поўны рашучасці паскорыць разгром ворага, поўнасцю аднавіць разбураную фашыстамі гаспадарку, зрабіць нашу краіну яшчэ больш моцнай і заможнай».

Дружнай, арганізаванай падпіскай на новую пазыку наш народ яшчэ раз прадэманструе сілу і моц нашай магутнай Радзімы, адзінства і непахісную волю совецкіх людзей да перамогі над гітлераўскімі захопнікамі, сваю бязмежную любоў да большэвіцкай партыі і Совецкага Ўрада, да вялікага Сталіна.

Друкуецца скарочана.

Працай і сродкамі дапаможам Чырвонай Арміі ў разгроме ворага!

Датэрмінова выканаем заданне

З вялікім патрыятычным уздымам прайшоў мітынг, прысвечаны загаду таварыша Сталіна, у Гомельскім вагонным участку. Адзін за другім выступалі рабочыя і служачыя.

Электраманцёр тав. Сіўцоў сказаў:

— Загад таварыша Сталіна— гэта пуцяводная зорка для нашай доблеснай Чырвонай Арміі, для нас, работнікаў тыла. Правадыр народаў даў высокую ацэнку работы совецкага тыла. У адказ на гэта мы павінны працаваць яшчэ лепш. І мы будзем працаваць, не пакладаючы рук, у імя хутчэйшай і канчатковай перамогі над ворагам.

Столяр тав. Калеснікаў даў слова сістэматычна выконваць нормы выпрацоўкі не ніжэй чым на 200—250 процантаў. Інжынер па забеспячэнню тав. Масін абавязаўся забяспечыць бесперабойную работу ўчастка, нягледзячы ні на якія цяжкасці.

Калектыў участка абавязаўся датэрмінова закончыць майскую праграму.

Даб'ём фашысцкага звера ў яго ўласнай бярлозе!

На мітынгу ў калектыве Ўпраўлення Днепра-Дзвінскага параходства, прысвечаным выпуску Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі выступіў старшыня мясцкома тав. Аграноўскі.

— Для нас, рэчнікаў,—гаворыць ён,—наступіў зараз самы адказны час,—трэцяя ваенная навігацыя. У бягучым годзе наша задача—не толькі справіцца з перавозкамі пасажыраў і грузаў, але і правесці вялікую працу па аднаўленню прыстаньскай гаспадаркі, аднаўленню рэчнага флота. Новая Ваенная Пазыка— гэта ўклад і ў аднаўленне важнейшай галіны народнай гаспадаркі—рэчнага флота. Уклад кожнага з нас будзе садзейнічаць выкананню задачы, пастаўленай вялікім Сталіным—дабіць фашысцкага звера ў яго ўласнай бярлозе.

З вялікім натхненнем члены калектыва прыступілі зараз-жа пасля мітынга да падпіскі на пазыку. Праз час ужо сума падпіскі на пазыку па калектыву аднавіцеляў, дзе начальнікам тав. Грыгор'еў, дасягнула сумы, роўнай 120 процантам месячнай зарплаты ўсіх рабочых і служачых атрада.

(БЕЛТА).

Датэрміновым завяршэннем сяўбы яравых адказваюць калгаснікі на загад правадыра

БУДА-КАШАЛЁВА, 5 мая. (БЕЛТА). У калгасах раёна, у палявых станах адбыліся мітынгі, прысвечаныя абмеркаванню першамайскага загада таварыша Сталіна.

У сельгасарцелях «Дружба», «Чырвоны сцяг», імені Горкага, «Завет Ільіча» калгаснікі ў адказ на загад абавязаліся дабіцца высокага ўраджаю—па 15 цэнтнераў зернавых, па 150—200 цэнтнераў бульбы з кожнага засеянага гектара.

Ва ўсіх гэтых калгасах датэрмінова закончана сяўба зернавых культур. Цяпер пачалася масавая сяўба льну, пасадка бульбы. У брыгадах і звеннях разгортваецца спаборніцтва за ўзорнае правядзенне агратэхнікі пры сяўбе і доглядзе пасеваў.

Палавіну падпіскі ўнеслі наяўнымі

МОЗЫР, 5 мая. (БЕЛТА). У прасторнай, па-святочнаму ўпрыгожанай зале сабраліся калгаснікі сельгасарцелі «Калектывіст».

Пасля паведамлення старшыні камсода аб выпуску Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі заразжа пачалася падпіска.

Першай на пазыку падпісалася на 1.500 рублёў калгасніца Ольга Хацімская і ўсю суму падпіскі ўнесла наяўнымі. 60-гадовая пенсіянерка Матрона Сямёнава, падпісваючыся на 1.000 рублёў, заявіла:

— Няхай нашы сродкі дапамогуць нашай Чырвонай Арміі хутчэй разграміць нямецкіх захопнікаў!

Члены калгаса далі ў пазыку дзяржаве 35.000 рублёў. Палавіну гэтай сумы яны ўнеслі наяўнымі. Яны звярнуліся з заклікам да ўсіх калгаснікаў вызваленых раёнаў Палесся наследваць іх прыкладу.

Усе, як адзін, падпішамся на пазыку!

БУДА-КАШАЛЁВА, 5 мая (БЕЛТА). Вестка аб выпуску Трэцяй Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі калгаснікамі раёна была сустрэта з вялікім натхненнем. Ва ўсіх сельгасарцелях адбыліся мітынгі.

Член калгаса імені Дзяржынскага тав. Даварадскі заявіў:

— Новая пазыка—гэта пазыка нашай надыходзячай перамогі над нямецкімі захопнікамі. Дадзім дзяржаве дадатковыя сродкі на павелічэнне выпуску ўзбраення і боепрыпасаў. Выканаем свой свяшчэнны абавязак перад Радзімай —усе, як адзін, падпішамся на пазыку.

За першыя тры гадзіны калгаснікі Любавіцкага сельсовета падпісаліся на 41.000 рублёў.

Калгаснікі Патанаўскага сельсовета далі ў пазыку дзяржаве 62.000 рублёў і ўнеслі наяўнымі 7.000 рублёў.

Упускаюць тэрміны сяўбы

Вясеннее сонца грэе пяшчотна, абуджае да жыцця шырокія калгасныя палі. Парывісты вецер уносіць з сабой вільгаць, віхрам узнімае на дарогах пыл. На сенажацях зелянеюць травы, набраклі почкі дрэў, распускаюцца лісці. Вясна ўладарна ўступіла ў свае правы. Калгасная зямля чакае працавітых рук.

Перадавыя калгасы Клімавіцкага раёна распачалі веснавую сяўбу. Першымі выйшлі ў поле калгасы «КІМ», «Беларусь», «Сталінская Канстытуцыя», «Яна́ўка», Красавіцкага сельсовета. Калгас «КІМ» засеяў больш 20 гектараў зерневых і вывез на поле 250 тон гною.

Аднак у цэлым па раёну сяўба разгортваецца недапушчальна марудна. Тут яўна ўпускаюць тэрміны сяўбы.

Як не дзіўна, але ад кіраўнікоў раёна тут яшчэ можна пачуць разважанні аб тым, што «на полі мокра, сеяць рана». Гэтыя шкодныя разважанні не знаходзяць адпору з боку райкома партыі і райвыканкома.

У райкоме партыі, райвыканкоме, райза і другіх установах у святочныя і будзённыя дні можна бачыць многа людзей, якія слаяюцца без усякай справы. Работнікі і аграномы райза да гэтага часу не выехалі ў калгасы, порпаюцца ў сваіх паперах.

На заяве сакратара райкома камсамола тав. Пацехінай, у калгасах створаны комсамольска-маладзёжныя звенні высокага ўраджаю.

— Колькі такіх звенняў у вас створана?—спыталі мы.

Тав. Пацехіна бездапаможна развяла рукамі. Звенні створаны фармальна і чым яны займаюцца —у райкоме комсамола не ведаюць.

З вялікім спазненнем выйшлі на ўчасткі трактары Клімавіцкай МТС (дырэктар тав. Куйко). Між тым МТС павінна дапамагчы ў сяўбе 45 калгасам—апрацаваць пад яравыя не менш 3.000 гектараў.

З першых дзён выхаду ў поле калгасы дапускаюць вялікі разрыў паміж ворывам і сяўбой. Аб гэтым гавораць наступныя факты. З 230 узараных гектараў засеяна яравымі толькі 27. Калгаснікі арцелі «Звязда Беларусі» (старшыня Фядос Ярцаў) у поле выйшлі 23 красавіка. За 5 дзён тут узарана 8 гектараў, з іх не засеяна ні аднаго гектара. Калгас «Чырвоны партызан» з апрацаваных 10 гектараў засеяў за той-жа час толькі адзін гектар.

Разрыў паміж апрацоўкай і пасевам прыводзіць да таго, што глеба перасыхае, а гэта адмоўна адаб'ецца на ўраджайнасці.

Клімавіцкі раён мае ўсе магчымасці для таго, каб правесці веснавую сяўбу хутка і высокаякасна. Патрэбна толькі мабілізаваць на гэту справу ўсіх калгаснікаў, падпарадкаваць задачам барацьбы за высокі ўраджай работу ўсіх раённых устаноў і арганізацый. Кіраўнікі раёна павінны зразумець, што зараз для іх няма больш пачэснай і адказнай задачы, як задача хуткага і высокаякаснага правядзення веснавой сяўбы.

П. ЦІМАШКОЎ.

Новыя навуковыя работы

У цэнтры ўвагі аддзялення грамадскіх навук Беларускай Акадэміі зараз знаходзіцца калектыўная праца над складаннем двух кніг: «Гісторыя БССР» і «Гісторыя беларускай літаратуры». Вайна ўзмацніла патрэбнасць у выданні гэтых кніг. Мы павінны ў іх паказаць шырокім колам нашай совецкай грамадскасці багатую спадчыну беларускай літаратуры, асвятліць гераізм беларускага народа ў мінулым і сучасным, выхаваць маладое пакаленне нашай рэспублікі ў духу геранічных традыцый, у духу палымянай любві да сваёй Радзімы.

Мы, навуковыя працаўнікі, добра разумеем асаблівае значэнне гэтых работ, якія павінны быць выканаюы добра, высокаякасна. Выданне гісторыі Беларусі, а таксама гісторыі беларускай літаратуры з'яўляецца справай грамадска важнай і палітычна неабходнай. Гэтыя падручнікі акажуць вялікую дапамогу партыйным работнікам, нашым навуковым сілам, байцам і афіцэрам Чырвонай Арміі.

Кожная з гэтых двух кніг будзе складацца з 30—35 друкаваных аркушаў. У гэтай рабоце прымаюць удзел тт. Гарбуноў, Пічэта, Панкратава, Лубяка, Нікольскі, Перцаў, Бачкароў, Смірноў, П'янкоў, Палікарповіч, Шакун, Краўчанка, Якуб Колас, К. Крапіва, М. Лынькоў, Дабрынін, Глебка і другія.

Апрача таго, аддзяленне грамадскіх навук падрыхтавала да выдання серыю брашур аб выдатных дзеячах мінулага і сучаснага нашай Беларусі, а таксама некалькі невялікіх аднатомнікаў, у якіх сабраны выбраныя творы класікаў беларускай літаратуры.

Над чым працуюць нашы навуковыя кадры? Акадэмік Пічэта—над гісторыяй беларускай культуры. Акадэміка Лубяка цікавіць праблема аднаўлення народнай гаспадаркі БССР. Акадэмік Панкратава працуе над гісторыяй Беларусі XX стагоддзя, дацэнт П'янкоў — над гісторыяй беларускага сялянства.

Нашым аддзяленнем падрыхтаваны да друку новы выпуск навуковых работ, у тым ліку артыкулы Пічэты, Нікольскага, Фігілоўскай, Агіевіча.

В. ПЕРЦАЎ,
член Акадэміі Навук БССР.

Адраджаецца соўгасная гаспадарка

Нельга спакойна глядзець на разбураныя і апусташаныя, на абгарэлыя будынкі. Да Айчыннай вайны соўгас імені Калініна быў шчатна абудаваны і аснашчоны першакласнай сельскагаспадарчай тэхнікай. Прыйшлі немцы, і ўсё самае лепшае і дарагое, зробленае з любоўю свабоднымі людзьмі, было аддана агню. Страты, нанесеныя соўгасу нямецка-фашысцкімі разбойнікамі, дасягаюць 5 мільёнаў рублёў.

Рабочыя соўгаса ніколі не забудуць дзень 30 верасня 1943 года. У гэты дзень гвардзейскія часці Чырвонай Арміі назаўсёды выгналі рабаўнікоў і вызвалілі прапітаную крывёю зямлю. З таго дня пачалася плённая творчая праца вызваленых людзей.

Набліжалася вясна, трэба было рыхтавацца да сяўбы. Безумоўна, не без цяжкасцей усё ўдавалася. Збіралі раскіданы інвентар, калёсы, збрую. Адрамантавалі іх. Адначасова набывалі коней—зараз ёсць 14 галоў — і паляпшалі іх укормленасць. Ведалі, што цягавай сілы далёка недастаткова, каб выканаць план пасеўных работ, таму рабочыя соўгаса навучылі 30 кароў хадзіць у ярме. Зараз дзяржава дала гэтаму соўгасу два трактары. Было сабрана насенне, ачышчана і праверана на ўсхожасць. На поле вывезена 125 тон гною і 110 тон торфу. Комсамольцы і моладзь паляводчай брыгады арганізавалі два звяны высокага ўраджаю, якія спаборнічаюць паміж сабою.

Зараз у соўгасе распачаліся палявыя работы. Уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва, рабочыя на ворыве штодзённа перавыконваюць нормы выпрацоўкі. Агароднік Драбноў са сваім звяном пасеяў расаду капусты і памідораў. Праходзіць сяўба ранніх зерневых культур.

Так рабочыя соўгаса імені Калініна змагаюцца за аднаўленне сваёй гаспадаркі.

В. ЧУМАКОЎ.

Соўгас імені Калініна, Краснапольскага раёна.

ПАЧАЎСЯ СПАРТЫЎНЫ СЕЗОН

У рамеслевым вучылішчы № 1 воднікаў сіламі вучняў абсталявана спартыўна-валейбольная пляцоўка. На пляцоўцы пастаўлены брусы, зроблена бегавая дарожка. Вучні штодзённа праводзяць тут трэніровачныя заняткі.

...Сёння асабліва шумна на спартыўнай пляцоўцы. З вялікім захапленнем вучні іграюць у валейбол. Ваенны кіраўнік тав. Афанасьеў праводзіць паказныя заняткі па бегу, па прыжках. Зараз ідзе падрыхтоўка да агульнагарадскіх спартыўных спаборніцтваў. У вучылішчы праходзіць агляд страявой падрыхтоўкі, а таксама спаборніцтвы па лёгкай атлетыцы.

У многіх школах фабрычна-заводскага навучання створаны добраахвотныя спартыўныя таварыствы. Тут таксама трэба абсталяваць спартыўныя пляцоўкі.

Мы адновім свой горад!

З вялікім жаданнем тысячы гомельчан штодня выходзілі пасля работы на вуліцы з рыдлёўкамі, граблямі і мётламі. Кожны хацеў хутчэй ажывіць вуліцы свайго горада, разабраць кучы каменя, якое загрувашчвала гарадскую плошчу, закідаць зямлёй ямы—сляды варожых бомб, расчысціць алеі парка культуры і адпачынку, загаданеныя немцамі.

Першымі пачалі хатнія гаспадыні. Па прыкладу сталінградцаў яны арганізаваліся ў чаркасаўскія брыгады. У Цэнтральным раёне горада створаны чатыры такія брыгады, у іх працуе 56 жанчын. Актывісткі тт. Дз'якава, Каласкова, Мамантава і Фідзіпава ўзначальваюць брыгады, кіруюць будаўнічымі работамі на сваіх участках.

Сіламі жанчын заканчваецца рамонт будынка для дзіцячага дома на вуліцы Леніна, 25. Вялікую работу там прарабілі чаркасаўкі. Яны зрабілі стрыпілы для даху, заштукатурылі, накрылі дах жалезам. Жанчынам дапамагаў будаўнічы трэст, прысылаючы для інструктажа сваіх майстраў. Асноўная работа ўжо выканана. Цяпер засталася толькі ўнутраная аддзелка.

Для рамонту дома патрабаваліся лес, цэгла, жалеза, цвікі. Усё гэта актывісткі сабралі ў руінах дамоў. Яны нарыхтавалі 10 кубічных метраў лесу, 2 пуды цвікоў, жалеза для даху, каля 1.000 штук цэглы.

Брыгада служачых райвыканкома дапамагала ў аднаўленні гасцініцы.

Рабочыя ваенна-аднаўленчага атрада № 4, дзе начальнікам тав. Грыгор'еў, капітальна адрамантавалі будынак пад шпіталь.

Увесь медыцынскі і абслугоўваючы персанал Гомельскай бальніцы прымаў удзел у аднаўленні дзіцячай бальніцы.

Штодзень на ўпарадкаванні горада, расчыстцы завалаў працуе каля 1.000 рабочых і служачых. Кожная арганізацыя нашага раёна мае пэўны аб'ект работы.

У Гомелі ніхто не застаецца безудзельным у вялікай аднаўленчай працы. Кожны імкнецца павялічыць рады дзеючых прадпрыемстваў і ўстаноў, папоўніць жылёвы фонд горада, прывесці ў парадак разбураныя вуліцы.

Совецкія людзі прыкладуць усе сілы і залечаць раны, нанесеныя гарадам і вёскам нямецка-фашысцкімі разбойнікамі.

А. ПАТЫКА,
старшыня выканкома Совета дэпутатаў працоўных Цэнтральнага раёна гор. Гомеля.

ПАБУДОВА ДАМОЎ ДЛЯ КАЛГАСНІКАЎ

Немцы па-зьвярынаму зніпчылі вёску Чацвярня, Гомельскай вобласці. Засталіся без прытулку дзесяткі сем'яў калгаснікаў.

Пасля вызвалення вёскі Чацвярня ад нямецкіх драпежнікаў пачалося аднаўленне калгасных пабудоў і дамоў калгаснікаў. Адбудавана школа і 38 дамоў для сем'яў франтавікоў і партызан.

—o—

ЛЕКЦЫІ ДЛЯ КАЛГАСНІКАЎ

РЭЧЫЦА. (Ад нашага кар.). Рэчыцкі райком партыі праводзіць цыкл лекцый для насельніцтва. Лекцыі арганізуюцца ў горадзе і ў сельсоветах раёна. У якасці лектараў выступаюць: загадчык партыйным кабінетам Калатухін, прапагандыст Ішчанка, інструктар Хамёнак і другія. Тэмы лекцый—гістарычныя перамогі Чырвонай Арміі, ваенна-палітычнае і міжнароднае становішча СССР і другія.

—o—

ПАДАРУНАК БРЫГАДЫ ЧОРНАРАБОЧЫХ

Брыгада чорнарабочых у складзе Таццяны Калбухінай і Марфы Раманенка нядаўна арганізавала збор лому і цвікоў. Патрыёткі сабралі сырод лому больш 1.000 кілаграмаў цвікоў, прыгодных для выкарыстання на будаўніцтве.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Прыбыццё ў СССР уругвайскага пасланніка пана Э. Фругоні

4 мая ў Маскву прыбыў Надзвычайны Пасланнік і Паўнамоцны Міністр Уругвая ў СССР пан Эміліо Фругоні. На цэнтральным аэрадроме пан Э. Фругоні быў сустрэнут Загадчыкам Пратакольнага Аддзела Народнага Камісарыята Замежных Спраў тав. Ф. Ф. Малачковым.

Прыбыццё ў Лондан ваеннай місіі маршала Ціто

ЛОНДАН, 3 мая. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, разам з кіраўніком Брытанскай Ваеннай Місіі пры маршале Ціто брыгадным генералам Маклін, у Лондан прыбыў генерал-маёр Велебіт—кіраўнік ваеннай місіі маршала Ціто, а таксама афіцэр югаслаўскай народна-вызваленчай арміі Вагельнік.

Газета «Ньюс Кронікл» публікуе гутарку з генералам Велебітам, які, гаворачы аб ролі Міхайловіча, заявіў: «Тое, што Міхайловіч з'яўляецца здраднікам, гэта не толькі наша думка, але і думка ўсіх сумленных людзей у свеце. Ён — горшы здраднік, чым квіслінгі Недзіч і Павеліч. Салдаты Міхайловіча заўсёды прыкрываюць флангі германскіх войск у часе паходаў. Некаторыя яго салдаты носяць германскую форму».

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 5 мая. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што на радзе ўчасткаў фронта дзейнічала артылерыя і патрулі; мелі месца асобныя сутычкі.

Дрэнная бачнасць абмяжоўвала дзеянні авіяцыі. Аднак, самалёты саюзнікаў зрабілі налёты на аб'екты праціўніка ў Італіі. Мінулай ноччу цяжкія і сярэднія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на Будапешт.

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ

ЛОНДАН, 5 мая. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што невялікае злучэнне самалётаў «Лібірэйтар» у суправаджэнні знішчальнікаў зрабіла 5 мая налёт на германскія ваенныя збудаванні ў раёне Па-дэ-Кале.

Англійскія самалёты ў ноч на 5 мая зрабілі налёт на аб'екты Заходняй Германіі.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Варвоўская, 10.